

KYRKJUÞING.

Síðan á dögum hinna almennu kyrkjuþinga (Æcumenical Councils), er haldin voru á öndverðri tíð kristinnar, hafa kyrkjuþing verið fágæt nú lengi. Enda voru þessi gömlu þing þess leiðis næsta ólík þeim, er nú tíðkast, að þau máttu gjarna leggjast niður. Á þeim þingum mætti að eins kennilyður kyrkjunnar, og var þar engum öðrum manni heimilt að vera. Almenn-ingurinn var þá ekki talinn með, og hafði hann ekkert yfir því að segja, hvað þar gjörðist. Enda gjörðist þar fátt annað en þessar eftirminnilegu trúarsamræður, er vanalegast lyktuðu með barsmið og vígafærlum, þegar verið var að semja játningarritin.

Nú á síðari tímum hefir margt breytst. Það er nú engan veginn álitid eins sjálfsgagt og tyr meir, að söfnuðurinn og presturinn séu eitt, og þetta eina sé presturinn. Það er farið að verða svo, að hver einstaklingur innan kyrkjunnar er tilvera út af fyrir sig, engu síður en utan hennar. En það er ekki ýkja langt síðan sú skoðun fór fyrst að ryðja sér til rúms. Það fer ekki að votta fyrir henni fyr en nokkru eftir Siðabót, er almenn-ingur fer að láta í ljósi löngun sína, að fá að hafa hönd í bagga með trúmálin, og afsegja að láta sníða skoðun sína upp eftir því, sem konungi og kennilyð þótti bezt við eiga.

Þýzka siðabótin gekk fram hjá almúganum, og þó var Lúter bóndasonur. Það var svo óvanalegt að ætla, að óbreyttur bóndamaður hefði nokkurn skilning á trúmálum, þessum helgu hlutum, er voru biskupanna einna meðfæri að dæma um. „Der Deutsche Bauer“ varð að hafa á höfðinu og bíða eftir að heilagur andi talaði fyrir munn sinna biskupa. Og þeir og konungurinn allra náðarsamlegast gjörðu þær breytingar, er þeim þótti við þurfa, að landsbúum fornspurðum.

Það er fyrst innan þeirra flokka, er álitnir voru ekki meira en svo rétttrúaðir, að almenningur fer að láta til sín heyra og verða nokkurs ráðandi um kyrkjumál. Þúritanarnir gömlu á Englandi og Hollandi afnámu biskupsembættin og í þeirra stað komu þingin, þessi síðari kyrkjuþing, er orðin eru nú svo almenn. Í þeirra augum var trúin mál, er viðkom öllum jafnt,